

ДИВНИЙ КУТОЧОК ЖИТОМИРЩИНИ

Кос-Сахневич В. Ю., Кужель А. П.

Житомирський державний університет імені Івана Франка, кафедра зоології

Одним із стародавніх напрямів господарської діяльності людини було озеленення. Об'єкти озеленення – плодово-ягідні і декоративні сади. Якщо перші забезпечували продуктами харчування, створюючи водночас прохолоду і естетичну принадність, то другі повністю слугували домівкою красивоквітучим і запашиим деревам, чагарникам, трав'янистим рослинам.

Особливо важливо це сьогодні, коли в міру росту великих міст проявилися і загострилися проблеми, зумовлені їх непомірним зростанням: забруднення повітря, вод і ґрунтів викидами промисловості, комунальних виробництв, енергетики і транспорту, відтиснення природи і втрата багатьох цінних ландшафтів.

Сьогодні в Україні налічується понад 800 старовинних парків, серед яких лише 94 віднесено до парків державного значення, решта знаходиться під охороною місцевих органів влади. Більшість з яких знаходиться в занедбаному стані і вимагають реконструкції, реставрації та консервації.

На жаль, лише окремі з парків належним чином описані, лише про деякі є відомості про їх творців – архітекторів і садівників. Можливо, відсутність такого родоводу є причиною безгосподарського, а деколи бездумного ставлення до цієї живої старовини, яка несе дивовижну інформацію – біологічну, історичну, соціальну.

Краса міста визначається не лише його архітектурними ансамблями і спорудами, вулицями, площами, а й зеленим вбранням – скверами, парками, газонами, клумбами.

Житомир завжди вважався містом, що потопає в зелені. Так говорили гості, писали письменники, які відвідували місто, та й місцеві літератори, журналісти вишукують найефективніші слова, щоб проспівати величальну буйно зеленому Житомиру, оточеному кільцем лісових масивів, що несуть місту чисте повітря і аромат різнотрав'я. Місто-парк – так називають тисячолітній Житомир. А парком у місті є зелений масив, що розташувався недалеко від центру Житомира, на лівому та правому березі Тетерева.

Житомирський парк культури і відпочинку імені Ю. Гагаріна розташований на р. Тетерів та його притоці р. Кам'янці площею 36 гектарів, заснований у 19 ст. відомим меценатом і дослідником Волині графом Іваном Максиміліановичем де Шодуаром. Після революції був переданий міським властям для організації зони відпочинку. Зі сторони однієї з центральних вулиць міста Великої Бердичівської прямо до парку ведуть знамениті житомирські бульвари (їх три). Вони красиві і затишні, завжди тут людно. На кожному бульварі – свій фонтан. На третьому головний, вода від якого каскадами спадає все нижче і нижче по облицьованих цінними породами житомирських гранітів уступах, аж до центрального входу в парк.

У парку широко представлені флора багатьох природних зон (80-ти пород дерев і чагарників батьківщина Молдова, Середня Азія, Сибір, Далекий Схід).

Добре себе почувають у поліському краю і рослини далеких країн та континентів – Центральної Європи, Балкан, Скандинавії, Китаю, Японії, Північної Америки: бундук, червоний і чорний дуб, незвичайне дерево гінкго.

Частина насаджень які збереглися мають 300-350 – літній вік, значна частина рідкісних дерев та кущів загинуло в період громадянської та Великої Вітчизняної війн.

Значна частина парку розташована на схилах берегів Тетерева де розташовані оглядові майданчики, з яких розкриваються чудові пейзажи.

Над річкою на потужних сталевих тросах майорить унікальний за конструкцією пішохідний висячий міст, довжиною 350 метрів. З моста відкривається казковий краєвид на греблю, високі скелі а також ліси, що оточують.

Парк культури та відпочинку має гарне і зручне розташування алей в різних напрямках, загальною довжиною в 2740 погонних метрів і являється найулюбленішим місцем для прогулянок та відпочинку.

Парк розташований в південно-східній частині області. Парк є пам'яткою природи і охороняється державою.